

PRAKSISFORMER

Det finnes forskjellige måter å organisere et institutt på. Det finnes mye informasjon på «nettet» når det gjelder å starte egen bedrift. Informasjonen som gis av statlige etater er samlet på nettstedet [Altinn – klikk her](#). Du kan blant annet bestille en etablererpakke.

En organisering som samvirkeforetak som nevnt i informasjonen du finner på nettet er ikke aktuell for samarbeidende fysioterapeuter.

Derimot er det vanlig at flere utøvere eier utstyr, innredning og inventar sammen, og i enkelte tilfeller også lokaler. I slike tilfeller foreligger det et sameie eller kontorfellesskap som er nærmere beskrevet nedenfor.

I de tilfellene instituttet er organisert som selskap er det mulighet for at utøverne som jobber der kan være ansatte. I alle andre tilfeller er de selvstendige næringsdrivende noe som også kan være tilfellet når man jobber innen rammen av et selskap. Det vanligste er at privatpraktiserende fysioterapeuter er selvstendig næringsdrivende med sitt eget enkeltpersonforetak, som enten jobber alene eller sammen med andre i en eller annen form som beskrevet i det følgende.

Enkeltpersonforetak / selvstendig næringsdrivende / gruppepraksis

- 1. Alene -** eier driver alene uten ansatte.
Et enkeltpersonforetak er en næringsvirksomhet som eies av en fysisk person og har fullt personlig ansvar for virksomheten. Det finnes ingen egen lov som omhandler enkeltpersonforetak, men lov om registrering av foretak og lov om handelsvirksomhet kan være aktuelle. Eieren hefter personlig for alle foretakets forpliktelser. Det kan være ansatte i enkeltpersonforetak, er det ansatte skal foretaket registreres i enhetsregisteret. Det vil under alle omstendigheter være en fordel å registrere sitt enkeltpersonforetak i enhetsregisteret, for lettere å få tilgang til forskjellige tjenester og av hensyn til leverandører av utstyr, tjenester m.v. Når du er registrert i Brønnøysundregistrene er det mulighet for at du kan bli oppsøkt av foretak eller personer som vil lure/svindle deg. [Les om dette her](#).
- 2. Eier / leier -** For bedre utnyttelse av instituttet kan eier leie ut instituttet til en eller flere leietakere. Eier driver da 2 typer næring, utleievirksomhet og egen fysioterapipraksis. Leietakeren er ikke ansatt, og driver derfor sitt eget enkeltpersonforetak. Eieren av et institutt er sårbar mot at leietaker flytter fra instituttet og evt. etablerer egen virksomhet i samme kommune. Han står da igjen med lokaler og utstyr, som kan være vanskelig å utnytte fullt ut.
- 3. Gruppepraksis** som i realiteten er et sameie, forekommer der deltakerne eier noe sammen, men ellers driver hver sin selvstendige næringsvirksomhet i form av enkeltpersonforetak. Det som er gjenstand for sameie kan være lokaler, inventar og utstyr. Sameiet eller gruppepraksisen skal ha et regnskap for den del av driften som er felles. Ved årets slutt deles dette regnskap mellom deltakerne, og overføres til deltakernes respektive regnskaper. Det skal klart fremgå av oppslag på instituttet,

brevpapir o. lign. at dette er organisert som en gruppepraksis. Sameielloven er gjeldende for gruppepraksis i det omfang en samarbeidsavtale ikke regulerer forholdet. For en gruppepraksis bør det foreligge en samarbeidsavtale mellom deltakerne som blant annet fastsetter hvordan eierandelene i sameiet er fordelt, og nærmere regler for inntreden og uttreden av sameiet. Samarbeidsavtalen bør også inneholde bestemmelser om betaling av felles kostnader ved driften av sameiet, og hvordan det skal tas beslutninger m.v. Deltakerne er bare ansvarlig for eget virke, og overfor fellesskapet i henhold til inngått kontrakt. PFF har mal for samarbeidsavtale som gjelder gruppepraksis.

4. **Kontorfellesskap** betinger at flere sammen driver enkeltpersonforetak i felles lokaler. Sameielloven gjelder der deltakerne eier lokalene sammen. Deltakerne må utover lokalene ikke eie noe sammen, man må altså disponere sitt eget utstyr. Det skal klart fremgå av oppslag på instituttet, brevpapir o. lign. at instituttet er organisert som et kontorfellesskap. Deltakerne er bare ansvarlig for eget virke, og overfor fellesskapet i henhold til inngått samarbeidsavtale.

Selskap

Generelt om selskap

Dersom instituttet organiseres som et selskap gir dette mulighet for at utøveren som driver innen selskapet kan være lønnstakere. Dette vil gi deltakerne en bedre sikkerhet ved sykdom og arbeidsledighet. Imidlertid vil det også medføre at selskapet må være arbeidsgiver, og betale inn arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk og tegne nødvendige forsikringer som arbeidsgiver.

Videre gir en organisering som selskap mulighet for at eventuelle driftsavtaler kan knyttes til selskapet i stedet for til de enkelte utøvere. Dette vil sikre instituttet bedre mot nedbygging ved at deltakere flytter til et annet institutt eller etablerer seg et annet sted i kommunen.

1. Aksjeselskap - A/S

Det finnes en egen lov om aksjeselskaper som regulerer denne typen foretak - Aksjeloven av 1976. Her er detaljerte regler for etablering av slikt selskap.

Et aksjeselskap er en egen juridisk enhet, og som aksjonær eller ansatt i et slikt selskap er man ikke personlig ansvarlig for selskapets gjeld. Som styremedlem kan en imidlertid pådra seg ansvar for tap en påfører selskapet ved uaktsom opptreden.

Noen krav til aksjeselskap er blant annet:

- Minst halvparten av stifterne skal ha vært bosatt i Norden eller EØS-land de siste 2 årene.
- Stiftelsesdokument skal opprettes med vedtekter og øvrige bestemmelser etter aksjelovens §§ 2-2, 2-3 og 2-4.
- Aksjekapital skal være minimum kr. 30.000.
- Stiftelsesbeslutning og vedtekter skal etableres på konstituerende generalforsamling, og umiddelbart heretter skal aksjebok opprettes, denne skal være tilgjengelig på selskapets kontor for alle og enhver i kontortiden.
- Hele aksjekapitalen må være innbetalt innen 1 år etter stiftelsen.
- Selskapsavtale skal opprettes, og undertegnes av samtlige deltakere (stiftere).
- Aksjeselskap har ikke revisjonsplikt dersom følgende vilkår er oppfylt:
  1. Selskapet må ha under 5 millioner i driftsinntekter
  2. Selskapet må ha under 20 millioner i balanse
  3. Selskapets ansatte må til sammen ikke utføre mer enn 10 årsverk
- Selskapet skal registreres i foretaksregisteret max. 6 mdr. etter stiftelsen, og før virksomheten startes. Minst halvparten av aksjekapitalen skal være innbetalt før registrering kan finne sted.
- Virksomheten skal ledes av et styre, som velges på generalforsamlingen.

2. Ansvarlig selskap ANS

Selskapsloven av 1985 regulerer denne selskapsformen. Ved stiftelsen skal det opprettes en datert skriftlig selskapsavtale mellom deltakerne, som skal undertegnes av alle. Hver enkelt deltaker i et ansvarlig selskap er selvstendig næringsdrivende. Et ansvarlig selskap er ikke skattepliktig, men er en egen juridisk enhet, hvor eierne har et ubegrenset personlig ansvar for forpliktelser selskapet har påtatt seg. Eierne har et solidarisk ansvar overfor selskapets kreditorer, og overfor kunder/pasienter som fremmer erstatningskrav mot selskapet.

Denne selskapsformen frarådes derfor på det sterkeste for samarbeidende fysioterapeuter.

3. Ansvarlig selskap med delt ansvar DA

Her gjelder samme regler som for ANS, men det foreligger en avtale om at eierne hver for seg hefter for en brøk av selskapets gjeld. Her er ikke eierne ubegrenset personlig ansvarlige, men til sammen ansvarlige for selskapets forpliktelser. Avtale om DA må registreres i foretaksregisteret for å ha gyldighet i forhold til tredje part. Eierne har et solidarisk ansvar overfor selskapets kreditorer innenfor sin andelsbrøk, og innenfor samme brøk overfor kunder/pasienter som fremmer erstatningskrav mot selskapet.

Denne selskapsformen kan benyttes av samarbeidende fysioterapeuter.

RÅD OM SIKKER ADMINISTRASJON

Når du registrerer et foretak blir du synlig på nettet med informasjon om foretaket. Dette utnyttes ofte av forskjellige tvilsomme virksomheter eller enkeltpersoner til å selge deg varer og/eller tjenester som har liten eller ingen verdi. Eksempler på dette er katalogtjenester og fakturafabrikker. Sistnevnte er virksomheter eller personer som sender ut fakturaer på tjenester som ikke er levert. Videre har fysioterapeuter strenge krav til taushetsplikt og oppbevaring av personopplysninger. Dette må det tas hensyn til i driften av praksisen.

Nedenstående linker vil gi deg mer informasjon om dette, og råd om hvordan du kan sikre deg og virksomheten din.

[Helsedirektoratet om taushetsplikt](#)

[Personvern GDPR og Internkontroll](#)

[Datatilsynet om personopplysninger](#)

[NorSIS](#) – senter for informasjonssikring.

[Varslingslisten.no](#) – informasjon og råd om useriøse virksomheter.